

ביטול פרס ישראל כמשקף את חוסר העניין הממשלתי ביצירה האנושית

אני רואה את החלטתו של שר החינוך לבטל השנה את פרסי ישראל בקטגוריית המחקר והיצירה כהפגנה נוספת של חוסר העניין הממשלתי במדע, תרבות ויצירה.

חוסר העניין הממשלתי ביצירה האנושית כרוך באדישות הכללית של הממשלה כלפי הגורל של בני אדם, יהיו אלו אזרחי המדינה, קל וחומר פלסטינים אשר נתונים לשליטת המדינה בעזה ובגדה. האדישות הזו היא שאפשרה ולמעשה הזינה את שורת המחדלים הבלתי נתפסת שהתגלו בחודשים האחרונים, החל מהזנחת ההגנה על תושבי עוטף עזה, עבור בחוסר המחויבות לגורל בני הערובה (החטופים), הטיפול הכושל במאות אלפי הנפגעים ובפרט ברובם שעדיין פליטים בארצם, וחוסר המענה למצוקה הכלכלית שהולמת ותהלום ברבים מאזרחי המדינה. כל זאת מבלי להזכיר את האדישות לגורלם של תושבי רצועת עזה, ואת רמיסת התקווה למוצא של שלום מהקונפליקט הישראלי-פלסטיני.

ראוי להתעכב על האדישות לגבי גורלם של תושבי רצועת עזה, שרובם צאצאי פליטי 1948, אשר מהווים מטרה למסע נקמה חסר תכלית של המדינה. ההרג, ההרס והמצוקה של פלסטינים אלו הם כמעט חסרי תקדים בהקשר המקומי, ומזעזע לציין שהם נתקלים באדישות אם לא בשמחה של חברי הממשלה ורבים בציבור הישראלי אשר נתונים להשפעה מרעילת הנפש של ממשלה זו.

מיותר לציין שהטבח שביצע החמאס בשביעי לאוקטובר אינו מצדיק את האסון שישראל ממיטה על תושבי רצועת עזה, אך יש גם להזכיר שאותו טבח -- שאין כמובן להצדיקו -- נולד מתוך מצוקה איומה וחוסר תקווה. מסע הנקמה הנוכחי לא מבטיח עתיד טוב יותר, אם אשתמש בלשון המעטה.

נוכח הזילות האיומה של חיי אדם, אפילו הם חיים של ישראלים, אין להתפלא על הזלזול בתרבות וביצירה האנושית. במקום בו אדישים למוות של בני אדם, כמובן שגם ישרפו ספרים. נראה שמבחינת ממשלת ישראל הנוכחית, הקיום האנושי מתמצה בהרג, הרס וביזה.

כמובן שאני מקווה שהקוראים סולדים מהממשלה הנוכחית ומדרכה. לטובת אותם קוראים אדגיש שלא מדובר בפרס ישראל עצמו אלא במה שהוא מסמל. אישית אני מתנגד לפרסים משום שהם מרחיבים באופן מלאכותי את הפער בין יוצרים וחוקרים שונים: הזוכה הופך למפורסם וחשוב יותר, ואילו חברתו שאינה נופלת ממנו בהרבה "זוכה" להתעלמות. הדבר היחיד שאפשר לומר בזכות פרסים הוא שהאנשת היצירה האנושית בדמותם של יוצרים ויוצרות מסוימים מסייעת להתמקד ולחגוג את תהליך היצירה והמחקר, ולא רק ליהנות מפירותיו מבלי להבין את מקורם. אלא שהבנה, ביקורת, מחקר ותקווה הם לצנינים בעיני הממשלה הנוכחית. מי ייתן שנפטר מעונשה במהרה.